

TISKOVÁ ZPRÁVA

Galerie Gong vystavuje jedinečnou kolekci 183 dřevořezů Heleny Salichové

OSTRAVA, 3. 12. 2025 – Unikátní soubor 183 dřevořezů Heleny Salichové, který svou vizuální energií překračuje hranice tradiční grafiky, vystavuje ode dneška Galerie Gong v ostravských Dolních Vítkovicích. Expozice nazvaná Tvary skryté ve dřevě představuje jedinečnou část tvorby významné slezské umělkyně. Vznikla u příležitosti 130. výročí narození a 50. výročí úmrtí autorky, navazuje na události probíhající v rámci „Roku Heleny Salichové“ a symbolicky tento rok uzavírá.

Cyklus Tvary skryté ve dřevě, který Helena Salichová vytvářela od roku 1961 do konce svého života, patří k nejpřekvapivějším polohám její tvorby. Autorka spojovaná s folklorními motivy a regionální malbou zde vstupuje do roviny abstrakce, v níž hlavní roli hraje struktura, rytmus linie a organický tvar dřeva. Salichová nevnímá dřevo jako nosič, ale jako aktivního spoluautora svých děl, nechává vystoupit jeho kresbu, suky, póry a drobnými zásahy rydlem nebo nožem odhaluje příběhy ve dřevě ukryté.

Ačkoli Salichová tvořila mimo hlavní centra avantgardy, její cyklus se protíná s klíčovými formálními a myšlenkovými proudy, které definovaly česko-slovenské umění šedesátých let. Toto období bylo charakterizováno intenzivním hledáním autonomie formy, osvobozením se od ideologických norem a směřováním k experimentální práci s médiem.

Vystavený cyklus Tvary skryté ve dřevě je doplněn díly velkých uměleckých jmen: Karla Malicha, Stanislava Kolíbala, Václava Boštíka, Jiřího Balcara a Marca Chagalla, což umožňuje nově číst dílo Heleny Salichové jako součást nejen české abstraktní tvorby.

S Karlem Malichem Salichovou spojuje vizualizace skrytého. Stejně jako Salichová nechává vystoupit energii dřeva, Malich vizualizuje neviditelné síly v prostoru.

U Stanislava Kolíbala je pomyslnou spojnicí nejen rodné Slezsko, ale i námět ženské figury a v roce 1963 pak přechod k abstraktní geometrické formě.

Václav Boštík sice sleduje vnitřní svět, zatímco Salichová ten vnější (*tedy materiál*), oba ale dosahují formální redukce s duchovním podtextem.

Práce Jiřího Balcara na pomezí expresivní grafiky a znakovosti klade důraz na rytmickou sílu a vizuální zkratku, čímž se stává ideálním partnerem k Salichové cyklu, který rovněž zkoumá čistou, rytmem řízenou kresbu.

Marc Chagall nám pomáhá chápat dílo Heleny Salichové v kontextu světového umění. Jeho lyrická, symbolická a snová malba čerpá z židovských tradic a mytologie. Tvorba Salichové vyrůstá z folkloru Slezska. Chagall dokazuje, že cesta k abstrakci není nutně odklonem od

reality, ale naopak jejím vnitřním, poetickým rozšířením. To je princip, který mistrně naplňuje i pozdní, zralá tvorba Heleny Salichové.

Rok Heleny Salichové zahrnoval řadu akcí. Galerie Gong jej zahájila výstavou Profesor a žačka, Max Švabinský a Helena Salichová. Závěrečnou expozici jubilejního roku Tvary skryté ve dřevě je možné navštívit denně kromě pondělí v čase 10:00 – 18:00 do 5. 4. 2026.

Kurátorem výstavy je Jan Světlík a o instalaci se postaral Zdeněk Sklenář z pražské Galerie Zdeňka Sklenáře.

Více o Heleně Salichové:

Helena Salichová (1895–1975) byla významná slezská malířka, grafička, ilustrátorka, spisovatelka a sběratelka lidové kultury. Narodila se v Kyjovicích a už od dětství ji formovalo prostředí Polanské nížiny i lidová tvorba, kterou poznala díky své chůvě Haně Proské. Silné zázemí pro její umělecký růst vytvářela také rodina, zejména otec – učitel, který ji vedl k poznání umění a kultury.

Po absolvování učitelského ústavu v Opavě studovala na Akademii výtvarných umění v Praze (1919–1926) u předních osobností své doby, mj. Maxe Švabinského, Vojtěcha Hynaise, Vlaha Bukovace, Karla Krattnera či Augusta Brömse. Krátce působila jako učitelka v Kyjovicích, poté se natrvalo usadila v Polance nad Odrou, kde žila a tvořila celý svůj život.

Je zastoupena ve sbírkách významných českých institucí.

Kontakt pro média: Eva Kijonková, mediální zastoupení Galerie Gong, tel. 721 857 097